Hallituksen esitys Eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ajanmukaistettavaksi eläinlääkintähuoltoa ja siihen liittyvää valvontaa koskevat säännökset ottamalla huomioon ympäristöterveydenhuollon alueella tapahtunut kehitys. Koska muutokset koskisivat useimpia voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain säännöksiä, ehdotetaan laki selvyyden vuoksi kumottavaksi ja säädettäväksi uusi laki.

Eläinlääkintähuollon perusorganisaatio säilyisi esityksen mukaan ennallaan. Kunnaneläinlääkäreiden muodostama järjestelmä turvaisi eläinlääkäripalvelujen saannin kaikkialla maassa. Lain soveltamisalaa ja käytettäviä käsitteitä selvennettäisiin. Hallintoa koskevat säännökset uusittaisiin ja yksinkertaistettaisiin. Laissa säädettäisiin sekä kunnallisesta että yksityisestä eläinlääkintähuollosta. Kunnalliseen eläinlääkintähuoltoon ja siihen liittyvään valvontaan kuuluvista tehtävistä huolehtiminen säädettäisiin kunnan velvollisuudeksi. Esityksessä on täsmennetty kunnan velvollisuudet ja kunta voisi ylläpitää yhtä tai useampaa kunnaneläinlääkärin virkaa joko yksin tai kuntien ja kuntainliittojen yhteistyöhön pohjautuen. Kunnan tulisi järjestää tarpeellisiksi katsottavat toimitilat ja toimintavälineet eläinlääkäripalvelujen antamista varten.

Kunnaneläinlääkärille säädettäisiin oikeus periä eläimen omistajilta virkaehtosopimuksella vahvistettu palkkio sekä korvaus kustannuksista. Esityksen mukaan asetuksella säädettäisiin palkkioiden huomioon ottamisesta eläkkeen perusteena olevana palkkana.

Lain nojalla kunnan järjestämään toimintaan sovellettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia eräin poikkeuksin. Laissa säädettäisiin myös kunnan osallistumisesta eläimen omistajan eläinlääkintäkustannuksiin.

Yksityistä eläinlääkintähuoltoa koskevat säännökset sisältäisivät määräyksiä toimintailmoituksista, valvonnasta ja palvelujen tasosta.

Uudistus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Eläinlääkintähuoltolain uudistamisella pyritään selkiinnyttämään hallintosäännöksiä ja käsitteitä sekä poistamaan laista tarpeettomiksi käyneet säännökset. Samalla pyritään täsmentämään ja rajaamaan kunnan velvollisuudet eläinlääkintähuollon järjestämisessä sekä sovittamaan lain sisältö yhteen muun ympäristöterveydenhuoltoa ja erityisesti eläinlääkintähuoltoa koskevan lainsäädännön kanssa. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset myös yksityisestä eläinlääkintähuollosta, sille asetettavista vaatimuksista ja sitä koskevasta valvonnasta.

Eläinlääkintähuoltolaki (431/65) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1967. Sillä lakkautettiin valtion piirieläinlääkärilaitos ja muodostettiin kunnaneläinlääkäriorganisaatio.

Voimassa oleva laki sisältää useita tähän ajankohtaan liittyviä siirtymäsäännöksiä, jotka nyt ovat tarpeettomia. Nämä säännökset ehdotetaan poistettaviksi, jotta lisättäisiin lain selkeyttä ja parannettaisiin sen luettavuutta.

Muu lainsäädäntö, kuten kansanterveyslaki (66/72) ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettu laki (677/82) on edellyttänyt eläinlääkintähuoltolain muuttamista useita kertoja. Alkuperäisistä pykälistä 13 on muutettu, viisi kumottu ja lakiin on lisätty neljä uutta pykälää. Tämä on tehnyt laista vaikeasti tulkittavan. Esityksen tavoitteena on yhtenäistää lain säännökset ja mukauttaa sen sisältö muuhun lainsäädäntöön. Samalla pyritään tekemään laista johdonmukainen ja selkeä kokonaisuus.

Esityksen tavoitteena on myös kunnan tehtävien, velvollisuuksien ja oikeuksien määrittely ja rajaaminen.

Eläinlääkintähuollon tehtävät säädettäisiin suurelta osin kunnan hoidettaviksi. Nykyisessä laissa tehtävät on määrätty kunnan palveluksessa olevalle eläinlääkärille. Kunta voisi edelleenkin ylläpitää yhtä tai useampaa kunnaneläinlääkärin virkaa. Yhteistyömahdollisuuksia eri kuntien ja kuntainliittojen kesken viran ylläpidossa tultaisiin laajentamaan ja säännöksiä tältä osin täsmentämään. Kunnaneläinlääkärin velvollisuutena olisi suorittaa kunnalle kuuluvia eläinlääkintähuollon tehtäviä sekä lisäksi niitä tehtäviä, jotka hänelle on muussa lainsäädännössä määrätty. Esityksessä määriteltäisiin kunnan velvollisuudet järjestää toimitilat ja toimintavälineet eläinlääkintähuoltoa varten.

Eläinlääkintähuoltolain nojalla kunnan järjestämään toimintaan on sovellettu sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia. Tarkoituksena on, että tätä lakia sovellettaisiin kunnan toimintaan tietyin rajoituksin edelleenkin. Rajoituksena olisi se, ettei mainitun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainittu yksityinen palvelujen tuottaja voisi huolehtia kunnaneläinlääkärin tehtäviin kuuluvasta eläintautilain täytäntöönpanosta eikä eläinsuojeluvalvonnasta. Näin ehdotetaan säädettäväksi siitä syystä, että voitaisiin turvata eläintautilain (55/80) ja eläinsuojelulain (91/71) toimeenpano kunnissa ja siten myös eläinlääkintähuollon toimivuus koko maassa kaikissa olosuhteissa. Esityksen mukaan kunta saisi valtionosuutta seuraaviin, järjestämiensä eläinlääkintähuollon palvelujen kustannuksiin:

1. Kunnan lakisääteisiin velvollisuuksiin kuuluvana

— virkojen ylläpitoon ja palveluiden hankintaan hyötyeläimille tarkoitettuja peruseläinlääkäripalveluja varten sekä tarpeellisiksi katsottavia eläinlääkäripalveluja varten muiden kotieläinten sairauksien hoitamiseksi tai tavanomaisten terveydenhoitopalvelujen antamiseksi

— toimitilojen ja toimintavälineiden järjestämiseen edellä mainittuja eläinlääkäripalveluja varten

— pakolliseen osallistumiseen hyötyeläimelle annetusta eläinlääkärinavusta eläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin

2. Kunnan itsehallintoon kuuluvana

— erityistä perehtyneisyyttä vaativien eläinlääkäripalvelujen järjestämiseen kotieläimille sekä erikoiseläinlääkäripalvelujen järjestämiseen

— toimitilojen ja toimintavälineiden järjestämiseen edellä mainittuja palveluja varten

— vapaaehtoiseen osallistumiseen eläinlääkärinavun hankkimisesta hyötyeläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin lain säätämissä rajoissa.

Esityksen tavoitteena on pyrkiä siihen, ettei sairasmatkan pituus olennaisesti vaikuttaisi hyötyeläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärinavun hankkimisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Samalla pyritään varmistamaan se, että hyötyeläimet saavat tarvitsemansa eläinlääkärinavun taloudellisista seikoista riippumatta.

Esityksen tavoitteena on niinikään tarkentaa kunnaneläinlääkärin palkkionperimisoikeutta ja eläkettä koskevia säännöksiä.

Esityksellä pyritään varmistamaan yksityisten eläinlääkäripalvelujen taso ja luomaan sitä varten riittävä valvontajärjestelmä. Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa ei ole yksityistä toimintaa koskevia säännöksiä. Eläinlääkärintoimen harjoittamisesta annettu laki (409/85) sisältää säännökset, jotka koskevat oikeutta harjoittaa eläinlääkärintointa. Tämän lain perusteella ei kuitenkaan voida turvata yksityisen eläinlääkintähuollon piirissä käytet-

tävien tilojen, välineiden ja henkilökunnan riittävää tasoa.

Esityksen tavoitteena on myös selkeyttää määräysten ja ohjeiden antamisen perusteita sekä luoda mahdollisuudet virka-avun ja tarvittavien tietojen saantiin. Edelleen on tavoitteena varmistaa kunnaneläinlääkärin kouluttamismahdollisuudet voimassa olevan lain periaatteiden mukaisesti. Lisäksi esityksellä mahdollistettaisiin päätösvallan delegointi lääninhallitukselle.

1.2. Keinot

Voimassa olevaa eläinlääkintähuoltolakia on useita kertoja muutettu eikä siihen perustuva hallintojärjestelmä vastaa nykyisiä vaatimuksia. Laissa olevat käsitteet ovat myös muuttuneet. Nämä epäkohdat ehdotetaan poistettaviksi uudella lailla.

Kunnan vastuu ja toimivalta voidaan selkiinnyttää määrittelemällä laissa ne eläinlääkintähuollon osa-alueet, joiden toteuttaminen tulisi kunnan tehtäväksi. Samalla määrättäisiin se kunnan toimielin, joka huolehtisi toteuttamisesta ja valvonnasta kunnassa, jollei valtuusto toisin päätä. Kotieläimille tarvittavien eläinlääkäripalvelujen asianmukaisen saatavuuden turvaamiseksi ehdotetaan säädettäväksi kunnan velvollisuudeksi järjestää riittävät toimitilat ja toimintavälineet eläinlääkintähuoltoa varten. Lisäksi annettaisiin kunnalle mahdollisuus järjestää alueellisten ja paikallisten tarpeiden mukaan muita kuin perustasoisia palveluja.

Kunnaneläinlääkäreiden palkkiojärjestelmä säilyisi periaatteeltaan entisenlaisena. Eläkeperusteista säädettäisiin asetuksella. Esiintyneet tulkintavaikeudet pyritään poistamaan säännöksiä täsmentämällä.

Kunnan järjestämään toimintaan sovellettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia. Samansisältöinen säännös on myös voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa. Valtionosuuteen oikeuttavan toiminnan määrittely kuitenkin helpottuisi, kun laissa olisi määrätty kunnan tehtävät tarkemmin ja samalla säädetty yksityiskohtaisesti niistä toiminnoista, joiden järjestämisestä valtionosuuteen oikeuttavana kunta voisi itse päättää.

Kunnalle säädettäisiin velvollisuus osallistua sairasmatkan pituudesta johtuviin eläinlääkärinavun hankintakustannuksiin silloin, kun kysymyksessä on hyötyeläimen hoito. Näin vähennettäisiin eläintenpitoyksikön sijainnista aiheutuvia kustannuseroja. Kunta maksaisi eläimen omistajalle tai haltijalle aina käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yhteismäärästä sen osan, joka käyntiä kohden ylittäisi virkaehtosopimuksessa määrätyn 15 kilometrin menomatkaa vastaavan käyntimaksun ja edestakaista matkaa vastaavan matkakustannusten korvauksen yhteismäärän.

Yksityisen eläinlääkintähuollon asianmukaisen palvelutason varmistamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi ehdotetaan, että vastaanottotoiminnasta tehtäisiin ilmoitus lääninhallitukselle ja terveyslautakunnalle. Toimintaa tulisi aina johtamaan ja valvomaan laillistettu eläinlääkäri. Eläinten omistajien tarpeiden turvaamiseksi edellytetään yksityiseltä eläinlääkintähuollolta myös asianmukaisia toimitiloja ja välineitä sekä riittävää henkilökuntaa.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Yleistä

Eläinlääkintähuollon perusorganisaatiosta ja eläinlääkintähuollon tehtävistä on säädetty eläinlääkintähuoltolaissa. Eläinlääkintähuoltoon liittyy myös varsin runsaasti muuta lainsäädäntöä, jonka toteutus perustuu eläinlääkintähuollon organisaatioon. Jäljempänä käsitellään kutakin lakia erikseen sekä niiden vaikutusta eläinlääkintähuoltoon.

Eläinlääkintähuoltolaki

Lain yleiset säännökset koskevat hallintojärjestelmää. Niiden mukaan piirihallintoviranomaisina toimivat lääninhallitukset maa- ja metsätalousministeriön alaisina. Lääninhallituksissa voi olla lääneineläinlääkärin ja apulaisläänineläinlääkärin virkoja. Kunnille ei ole säädetty tehtäviä, vaan kunnat on velvoitettu ylläpitämään eläinlääkärin virkoja.

Eläinlääkintähuoltolaissa on määritelty lääninhallituksen sekä kunnan- ja kaupungineläinlääkärin tehtävät. Kunnallisten eläinlääkä-

reiden tehtävänä on valvoa kotieläinten yleistä terveyden- ja sairaanhoitoa, huolehtia eläinsuojelusta, antaa eläinlääkärinapua, suorittaa elintarvikevalvontaa sekä toimia helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa (488/60) tarkoitetuissa tehtävissä. Eläinlääkärin virkoja varten on hyväksyttävä johtosääntö ja eläinlääkärin on asuttava virka-alueellaan. Laissa mainitaan erikseen sekä kaupungin- että kunnaneläinlääkärin virat. Jäljempänä käytetään näistä yhteisnimitystä kunnalliseläinlääkäri. Kunnan on järjestettävä kunnaneläinlääkärille virka-asunto ja tarvittavat vastaanottotilat. Kunnalliseläinlääkäreillä on oikeus periä palkkio antamastaan eläinlääkärinavusta eläimen omistajalta. Kunnalla on niinikään mahdollisuus osallistua eläinlääkärinavun hankkimisesta eläimen omistajalle aiheutuneisiin kustannuksiin ja kunta saa näihin menoihin valtionosuutta erikseen säädetyllä tavalla. Lisäksi laissa on säännökset kunnalliseläinlääkäreiden eläkkeen perustana olevasta palkasta.

Eläinlääkintähuoltolain nojalla kunnan järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia, jollei lailla ole toisin säädetty.

Laki eläinlääkärintoimen harjoittamisesta

Laissa säädetään oikeudesta eläinlääkärintoimen harjoittamiseen. Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto julistaa eläinlääkärin laillistetuksi laissa säädetyin edellytyksin. Eläinlääkärintointa harjoittaessaan myös kunnalliseläinlääkäri on eläinlääkintöosaston alainen ja samalla velvollinen noudattamaan osaston antamia lainsäädäntöön perustuvia määräyksiä. Laki asettaa kaikille laillistetuille eläinlääkäreille eräitä ilmoittamisvelvollisuuksia ja siinä on säädetty toimen harjoittamisoikeuden menettämisestä ja rajoittamisesta sekä kurinpidosta ja rankaisemisesta.

Eläinlääkäriksi kunnan virkaan tai toimeen voidaan tämän lain mukaan nimittää ainoastaan Suomessa laillistettu eläinlääkäri.

Eläintautilaki

Laissa säädetään sellaisten sairauksien tai tartuntojen vastustamisesta ja ennakolta ehkäisemisestä, jotka voivat suoraan tai välillisesti siirtyä toiseen eläimeen tai ihmiseen. Lain täytäntöönpanosta kunnassa huolehtivat kunnalliseläinlääkärit ja he ovat velvollisia tässä tehtävässään noudattamaan maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston antamia määräyksiä ja ohjeita. Laissa ei ole määrätty tehtäviä kunnalle tai sen toimielimille.

Lihantarkastuslaki

Lihantarkastusta suoritetaan lihan kuluttajan ja muun käyttäjän suojaamiseksi terveydellisiltä haitoilta ja taloudellisilta tappioilta. Lihantarkastuslain (160/60) nojalla annetun lihantarkastusasetuksen (219/60) perusteella valvontaa suorittavana yleisenä paikallisena viranomaisena on terveyslautakunta. Kunnallisessa lihantarkastamossa suorittaa lihantarkastusta kunnalliseläinlääkäri, jollei kunnan palvelukseen ole otettu tätä tehtävää varten muuta eläinlääkäriä. Kunnalliseläinlääkäri suorittaa myös lain toteuttamiseen liittyvää valvontaa ja eräiltä osin johtaa sitä. Tämän lain mukaiseen kunnan toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia.

Maidontarkastuslaki

Maidontarkastusta suoritetaan kuluttajan ja muun käyttäjän suojaamiseksi terveydellisiltä haitoilta ja taloudellisilta tappioilta. Maidontarkastukseen liittyvät näytteet otetaan ja tutkitaan kunnallisten elintarvikkeiden valvontaviranomaisten toimesta. Toimeenpanotehtävä kuuluu siis terveyslautakunnalle ja sen alaisena myös kunnalliseläinlääkärille. Maidontarkastuslain (558/46) nojalla kunnan järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia.

Elintarvikelaki

Elintarvikelain (526/41) nojalla annetun elintarvikeasetuksen (408/52) mukaan yleisenä elintarvikemääräysten valvontaa suorittavana valvontaviranomaisena toimii alueellaan ensisijaisesti terveyslautakunta. Lautakunta määrää valvontaa suorittavat elintarviketarkastajat ja

-katsastajat. Pääosa elintarvikehygieenisiä tehtäviä suorittavista kunnalliseläinlääkäreistä on määrätty toimimaan myös elintarviketarkastajina.

Elintarvikelaki antaa mahdollisuuden laajaan asetuksenantoon yleisen terveyden ja kuluttajien edun turvaamiseksi. Tällaisia yksittäisiä elintarvikkeita koskevia asetuksia onkin annettu runsaasti. Laissa tarkoitettuun kunnan toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia.

Terveydenhoitolaki

Terveydenhoitolaki (496/65) sisältää säännöksiä yleisestä terveydenhoidosta, joka koskee eräitä huoneistoja, laitoksia ja tehtaita. Se sisältää myös elintarvikesäännöksiä ja säännöksiä talousvedestä sekä puhtaanapidosta ja viemäröinnistä. Niinikään eläintenpidosta on säädetty tässä laissa.

Terveydenhoidosta huolehtii kunnassa terveyslautakunta ja terveydenhoitoa varten kunnalla voi olla terveystarkastajan virkoja sekä muuta henkilöstöä. Terveydenhoitoasetuksen (55/67) mukaan terveystarkastaja suorittaa yleiseen terveydenhoitoon kuuluvat valvonta- ja neuvontatehtävät terveyslautakunnan ja muun muassa kunnalliseläinlääkärin ohjeiden mukaan. Kunnan järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 27 päivänä elokuuta 1986 toimikunnan selvittämään terveydenhoitolain uudistamistarvetta ja tekemään ehdotukset säännösten muuttamisesta.

Kansanterveyslaki

Kansanterveyslain mukaan kunnassa on terveyslautakunta, joka tässä laissa säädettyjen tehtävien lisäksi huolehtii myös muissa laeissa kunnan terveyslautakunnalle säädetyistä tehtävistä. Kansanterveystyön järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. Tässä kunnallisessa säännössä määrätään muun ohella toimintajärjestelmästä, johon sisältyy myös terveysvalvonnan johtajan tehtävien määrittely. Terveysvalvonnan johtajan nimikkeen lisäksi käytetään kunnissa myös muita virkanimikkeitä näiden tehtävien hoitajasta. Vain aniharvoissa kunnissa on varsinaisia terveysvalvonnan johtajan virkoja. Heidän tehtäviään hoitavat lähes poikkeuksetta kunnalliseläinlääkärit, joiden vastuualueeseen tässä tapauksessa kuuluu koko ympäristöterveydenhuollon johtaminen. Toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia.

Eläinsuojelulaki

Laissa tarkoitettu eläinsuojeluvalvonta kuuluu kunnassa kunnalliseläinlääkärille ja terveystarkastajille sekä poliisille. Laissa ei määrätä tehtäviä kunnalle eikä kunnan terveyslautakunnalle.

Laki helposti leviävien eläintautien vastustamisesta

Laissa säädetään niistä toimenpiteistä, joihin voidaan ryhtyä eläintautilaissa säädettyjen toimenpiteiden lisäksi silloin, kun eläinkulkutautia esiintyy maassa tai on olemassa uhka taudin maahan leviämiselle. Tällaisen tilanteen sattuessa voi eläinlääkintöosasto määrätä korvausta vastaan kaikki alle 50-vuotiaat maassa asuvat laillistetut eläinlääkärit, myös kunnalliseläinlääkärit, suorittamaan vastustamiseen liittyviä tehtäviä. Määräysvalta jää siis suoraan eläinlääkintöosastolle eikä kunnalle tai kunnalliseläinlääkärille ole laissa erikseen määrätty tehtäviä.

2.1.2. Käytäntö

Toiminnan laajuus ja tehtävät

Vuoden 1988 lopussa kaupungineläinlääkärin virkoja oli 128 ja kunnaneläinlääkärin virkoja 295. Kunnalliseläinlääkäreitä oli tuolloin yhteensä 423. Näiden lisäksi osavuotisia virkoja oli seitsemän. Kunnalliseläinlääkäreistä 198 toimi terveysvalvonnan johtajan tehtävissä ja heistä 33 kokopäivätoimisesti. Yksinomaan eläinlääkärinavun antamisen ja eläinten sairauksien hoidon piirissä toimi 215 kunnalliseläinlääkäriä. Arki-, ilta- ja pyhäpäivystys on harvoja poikkeuksia lukuunottamatta järjestetty kaikkialla maassa kuntien omana toimintana tai niiden yhteistyönä. Kunnalliseläinlääkä-

rit päivystävät laaditun ohjelman mukaisesti vuorotellen ja päivystykseen ottavat jonkinverran osaa myös yksityiset eläinlääkärit. Eläinlääkärinapua on tämän järjestelmän vuoksi voitu saada kaikkina päivinä ja vuorokauden aikoina. Kunnalliseläinlääkärit suorittivat vuoden 1988 aikana kaiken kaikkiaan 395 337 sairasmatkaa kunnallisen eläinlääkintähuollon piirissä. Pääasiallisesti yksityisen eläinlääkintähuollon alueella maamme noin 1 040 laillistetusta eläinlääkäristä toimii suunnilleen 120.

Kunnallisia lihantarkastamoita oli vuoden 1989 alussa yhteensä 12. Niissä tarkastettiin vuoden 1987 aikana 48 881 eläintä. Valtion tarkastuseläinlääkärit tarkastivat hyväksytyissä teurastamoissa samana vuonna 2 730 955 eläintä.

Virka-asunto, toimitilat ja toimintavälineet

Eläinlääkintähuoltolaissa on säädetty kunnan velvollisuudeksi järjestää kunnaneläinlääkärille virka-asunto. Varsin monet kunnaneläinlääkärit ovat kuitenkin tästä oikeudesta luopuneet, ja virka-asuntojen määrä on jatkuvasti pienentynyt. Kunnalliseläinlääkärin on myös asuttava virka-alueellaan, jollei eläinlääkintöosasto kunnan esityksestä tai sitä kuultuaan toisin päätä. Osasto on tehnyt joitakin tästä säännöksestä vapauttavia päätöksiä ja käytännössä monet kunnalliseläinlääkärit asuvat virka-alueensa ulkopuolella, koska muualla asumisen ei ole katsottu haittaavan tehtävien suorittamista.

Kunnan on myös järjestettävä kunnaneläinlääkärille vastaanottohuoneisto ja muut tarpeelliset huolto- ja potilaiden käsittelytilat. Kunnat ovat voineet varata tilat eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvina myös kaupungineläinlääkäreille silloin, kun heidän velvollisuutenaan on eläinlääkärinavun antaminen. Kunnissa on tällä hetkellä kunnallisia eläinlääkäreiden vastaanottotiloja yhteensä 323. Ne ovat joko kunnan omistamia tai vuokraamia tiloja, jotka on tarkoitettu yhden tai useamman eläinlääkärin käyttöön. Kunnan varaama vastaanottohuoneisto puuttuu vain 18 kaupungineläinlääkäriltä ja 21 kunnaneläinlääkäriltä.

Kunnat ovat myös hankkineet eläinlääkintähuollossa käytettäväksi välineistöä ja laitteistoa.

Valtionosuuteen oikeuttava kuntien toiminta

Kunnat ovat saaneet valtionosuutta kunnalliseläinlääkäreiden virkojen ylläpitoon sekä kunnaneläinlääkäreille tarkoitettujen asuntojen perustamis- ja ylläpitokustannuksiin. Kunnat ovat voineet järjestää valtionosuuteen oikeuttavina sekä kunnan- että kaupungineläinlääkäreille potilaiden vastaanotto- ja käsittelytilat. Kaupungineläinlääkäreille tilat on voitu järjestää erityisesti silloin, kun heidän johtosäännön mukaisena tehtävänään on ollut eläinlääkärinavun antaminen.

Vastaanottotoimintaa ja eläinlääkärinavun antamista varten ovat kunnat voineet valtionosuuteen oikeuttavana hankkia asianmukaisen kalustuksen sekä pääasiassa kiinteitä laitteita.

Kunta on voinut osallistua eläinlääkärin eläinlääkärinavun antamiseksi tekemästä matkasta eläimen haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin. Kustannuksiin on luettu sekä vahvistetut palkkiot että muut kustannukset. Osallistumisen edellytyksenä on ollut se, että matka on ollut tarpeen hyötyeläimen sairauden, terveydenhoidon taikka terveydentilan tarkistamisen vuoksi.

Kunta on saanut valtionosuutta siltä osalta kuin palkkiot ja matkakustannusten korvaukset käyntiä kohden ylittävät valtioneuvoston erikseen vahvistamat määrät.

Valtionosuutta on saatu vain kunnalliseläinlääkärin tai sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain mukaisen sopimuksen nojalla ja rajoissa muun eläinlääkärin tekemien sairasmatkojen kustannuksiin.

Vuonna 1985 tehtyyn kyselyyn vastanneista 195 kunnasta tai kuntainliitosta 183 maksoi hyötyeläimen haltijoille eläinlääkärinavun antamisesta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain. Näistä 87 osallistui vain matkakustannusten korvauksiin ja 96 sekä matkakustannusten korvauksiin että palkkioihin. Kustannusten korvaamiseen osallistuvien kuntien ja kuntainliittojen määrä on selvitysajankohdan jälkeen tästä lisääntynyt. Valtionosuuteen oikeuttavat menot kuntien eläimen haltijoille suorittamista maksuista olivat vuonna 1985 noin 13,5 miljoonaa markkaa.

Pätevyysvaatimukset

Eläinlääkintähuoltolaissa on säädetty, että kunnassa on kunnan- ja kaupungineläinlääkärin virkoja. Näihin virkoihin valittavalta edellytetään, että hakija on Suomessa laillistettu eläinlääkäri.

Kelpoisuusehtona kaupungineläinlääkärin virkaan on lisäksi eläinlääkintöosaston määräämä eläintarvikehygieenikon tutkinto. Tutkinto vaaditaan sellaiseen kaupungineläinlääkärin virkaan, johon kuuluu pysyvästi eläinlääkintähuoltolaissa mainittuja hygienianalaan luettavia tehtäviä.

2.1.3. *Eläinlääkintähuolto muissa pohjoismaissa*

Norjassa johtaa eläinlääkintähuoltoa maatalousministeriön alainen eläinlääkintöosasto. Maa on jaettu piireihin, joihin voi kuulua useampia kuntia tai kunnan osa-alueita. Piirieläinlääkäreitä on yhteensä 204, ja he saavat sekä peruspalkkaa että eläinten omistajilta perittäviä palkkioita. Piirieläinlääkärin tehtävänä on alueellaan huolehtia kotieläinten terveyden- ja sairauksien hoidosta, tarttuvien eläintautien vastustamisesta, eläinsuojelusta sekä eläinlääkintä- ja elintarvikehygieniasta. Läänin alueella eläinlääkintähuollon toteuttamista valvoo läänineläinlääkäri.

Ruotsissa keskushallintoviranomaisena on maataloushallitus, jonka tehtäviin kuuluu huolehtia kotieläinten yleisestä terveyden- ja sairauksien hoidosta, eläinsuojelusta sekä eläinlääkärilaitoksesta. Maa on jaettu noin 80 eläinlääkäripiiriin maataloushallituksen päätöksellä. Piirissä voi olla yksi tai useampia eläinlääkäreitä. Heistä yksi toimii johtajana. Piirieläinlääkärijärjestelmä on tarkoitettu ensisijaisesti eläintuotannon piiriin kuuluvien eläinten sekä käyttöhevosten sairauksien hoitoa varten. Piirieläinlääkäri toimii valtion virkamiehenä ja saa tulonsa osittain palkkana ja osittain palkkioina. Piirieläinlääkärin valitsee maataloushallitus ja hänen tehtävänään on huolehtia kotieläinten terveyden- ja sairaanhoidosta, ilmoittaa tarttuvista taudeista, valvoa elintarvikelain ja terveydenhoitosäännön toteutumista toimialallaan ja toimia rajaeläinlääkärinä sekä ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista asianomaiselle viranomaiselle. Lääninhallituksessa läänineläinlääkäri toimii maatalouslautakunnan eläinlääkintäyksikön johtajana.

Eläinlääkintähuollon hallinnosta vastaa *Tanskassa* maatalousministeriöön kuuluva Veterinärdirektoratet, johon kuuluu myös 12 piirieläinlääkäriä. Sen tehtävänä on valvoa eläinlääkäreiden toimintaa, kotieläinten terveydentilaa ja eläinlääkäreiden suorittamaa elintarvikevalvontaa sekä yleistä terveysvalvontaa. Eläinlääkinnän hoitavat yksityiset eläinlääkärit. Eläinlääkärien oikeuksista ja velvollisuuksista on Tanskassa erillinen laki.

2.2. Valmisteluvaiheet ja aineisto

2.2.1. *Asian valmistelu*

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 10 päivänä kesäkuuta 1986 toimikunnan, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus eläinlääkintähuoltolain uudistamisesta ottaen huomioon ympäristöterveydenhuollon muu lainsäädäntö ja siihen liittyvä suunnittelujärjestelmä sekä eläinlääkintähuollon tarpeiden alueella tapahtuva kehitys. Ehdotuksen tuli perustua nyt voimassa olevan lain pääperiaatteille ja sen perusteella luotuun organisaatioon.

Toimikunnan ehdotus valmistui 23 päivänä joulukuuta 1987 (komiteanmietintö 1987:57).

2.2.2. *Lausunnonantajat*

Lakiehdotusta valmistellut toimikunta on kuullut asiantuntijoina Kunnallisen eläkelaitoksen, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen, Valtion työmarkkinalaitoksen ja kauppa- ja teollisuusministeriön edustajia. Toimikunnan mietinnöstä on hankittu lausunto sosiaali- ja terveysministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, opetusministeriöltä, maatilahallitukselta, Eläinlääketieteelliseltä korkeakoulula, Suomen Kaupunkiliitolta, Suomen Kunnallisliitolta, Finlands svenska kommunförbund'ilta, Kunnalliselta työmarkkinalaitokselta, Kunnalliselta eläkelaitokselta, Maataloustuottajain Keskusliitolta, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund'ilta, Suomen Eläinlääkäriliitolta ja lääninhallituksilta.

Lausunnoissa on hyväksytty mietinnön periaatteet. Kuitenkin erityisesti sosiaali- ja terveysministeriön sekä kauppa- ja teollisuusministeriön lausunnoissa on kiinnitetty huomiota

mietinnössä esitettyyn eläinlääkintähuollon määritelmään. Annetuissa lausunnoissa esitetyt yksityiskohtia koskevat huomautukset on pyritty ottamaan huomioon esitystä lopulliseen muotoon saatettaessa. Esityksen sisällöstä on lisäksi neuvoteltu valmistelun yhteydessä eri osapuolien kanssa. Esityksestä on käyty ns. järjestelyasiakirjan mukaiset neuvottelut, joiden jälkeen kuntien keskusjärjestöjen kanssa on päästy yksimielisyyteen lakiesityksestä ja sen perusteluista.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

3.1. Organisaatiomuutokset

Laki ei edellytä uusien organisaatioiden perustamista. Eläinlääkintähuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta tulisi kuulumaan maa- ja metsätalousministeriölle ja läänin alueella ohjaus ja valvonta kuuluisi ministeriön alaisena lääninhallitukselle. Kun voimassa olevassa laissa eläinlääkintähuollon tehtävät on säädetty kunnalliseläinlääkärien tehtäviksi, määräisi uusi laki ne pääosin kunnan velvollisuuksiksi. Kunnassa toimeenpanosta tulisi vastaamaan terveyslautakunta.

3.2. Henkilöstövaikutukset ja toimitilojen tarve

Uusi laki ei edellytä henkilöstömäärien lisäämistä kunnissa. Niissä on tällä hetkellä jokseenkin riittävästi eläinlääkärin virkoja lain toteuttamiseksi.

Lähes kaikki kunnat ja kuntainliitot ovat jo nyt järjestäneet riittävät toimitilat eläinlääkintähuoltoa varten. Lain edellyttämät tilat lakisääteisiä palveluja varten ovat siis kunnissa lähestulkoon olemassa. Kunnat voivat kuitenkin halutessaan järjestää tiloja ja toimintavarustusta myös erityistä perehtyneisyyttä vaativia ja erikoiseläinlääkäripalveluja varten. Varsinaisesti näihin tarkoituksiin ei toimitiloja ole olemassa, vaikka nykyisistä tiloista ainakin osa soveltuu vaativampaan käyttöön.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kunnaneläinlääkäreiden määrä ei uuden lain perusteella muuttuisi, joten palkkakustannukset pysyisivät ennallaan. Toiminnan laajuus säilyisi myös entisellään eikä se vaikuttaisi kustannuksia muuttavasti. Toimitilojen varaaminen niille harvalukuisille kunnaneläinlääkäreille, joilta ne vielä puuttuvat, ei myöskään olennaisesti vaikuttaisi kustannuksia nostavasti. Kuntien eläinlääkintähuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 1985 noin 75 miljoonaa markkaa. Tässä luvussa on mukana myös kuntien hyötyeläinten haltijoille suorittamat korvaukset, jotka olivat yhteensä noin 13,5 miljoonaa markkaa.

Uuden lain mukaan kuntien olisi osallistuttava eläimen omistajan ja haltijan kustannuksiin, jotka ovat aiheutuneet hyötyeläimelle hankitusta eläinlääkärinavusta. Kunta korvaisi eläimen omistajalle tai haltijalle 15 kilometrin menomatkaa vastaavan käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yli menevän osan. Voimassa olevan lain mukaan kunta on voinut osallistua sekä palkkion että muiden kustannusten suorittamiseen eläimen haltijalle. Kuntien kustannukset ovat olleet valtionosuuteen oikeuttavia vain siltä osin kuin palkkiot ja matkakustannusten korvaukset käyntiä kohden ovat ylittäneet valtioneuvoston erikseen vahvistamat määrät. Huomioon on otettu vain kunnalliseläinlääkärin ja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain mukaisessa sopimuksessa tarkoitetun eläinlääkärin palkkiot ja matkakustannusten korvaukset. Vuoden 1985 alusta lähtien valtioneuvoston vahvistama palkkio on ollut 85 markkaa ja matkakustannusten korvaus 40 markkaa. Molemmat on määritelty käyntiä kohden ja niiden ylimenevältä osalta kunnan maksama korvaus eläimen haltijalle on ollut valtionosuuteen oikeuttava. Tammikuun alusta 1987 vastaavat summat ovat olleet 115 ja 50 markkaa.

Vuonna 1985 on kuntien hyötyeläinten haltijoille suorittamien korvauksien valtionosuuteen oikeuttava yhteismäärä ollut siis noin 13,5 miljoonaa markkaa. Valtiolle tästä on aiheutunut kustannuksia noin 6,7 miljoonaa markkaa. Lakiehdotuksen mukainen pakollinen ja vapaaehtoinen hyötyeläimen omistajan ja halti-

jan kustannuksiin osallistuminen aiheuttaisi kunnille noin 13 miljoonan markan kustannuserän, joka oikeuttaisi valtionosuuteen. Kustannukset valtiolle olisivat tästä vuoden 1985 tilanteen mukaan noin 6,5 miljoonaa markkaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 Luku

Yleiset säännökset

1 §. Pykälässä säädettäisiin lain soveltamisalasta. Laki tulisi koskemaan sekä kunnan järjestämää kunnallista eläinlääkintähuoltoa että yksityistä eläinlääkintähuoltoa. Lakia sovellettaisiin myös eläinlääkintähuoltoon liittyvään valvontaan ja hallintoon.

2 §. Eläinlääkintähuollon kokonaisuuteen luettaisiin kuuluvaksi myös eräät sellaiset toiminnot, joista on säädetty muissa laeissa. Näissä laeissa on säädetty tehtäviä maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosastolle, lääninhallituksille ja kunnalliseläinlääkäreille.

3 §. Eläinlääkintähuollon määrittämiseksi ja kunnan velvollisuuksien rajaamisen mahdollistamiseksi on lakiehdotuksessa useita määritelmiä.

Eläinlääkintähuolto on lakiehdotuksessa määritelty siten, että se sisältää kaikki eläinlääkintähuollon osa-alueet, joiden toteuttaminen kokonaan tai osittain on säädetty kunnaneläinlääkärin tehtäväksi. Näin on menetelty siitä syystä, että paikallisten tehtävien suorittaminen perustuu tämän lain nojalla muodostettavaan organisaatioon. Eläinlääkintähuoltoon luettaisiin kuuluvaksi eläinten terveyden- ja sairauksien hoito, johon sisältyisivät toimenpiteet eläinten terveydentilan ylläpitämiseksi, siihen liittyvä neuvonta sekä rokotukset ja tutkimukset. Sellaiset muut palvelut, joiden voidaan katsoa olevan eläinlääkärintoimen harjoittamista, olisivat niinikään laissa tarkoitettua eläinlääkintähuoltoa.

Eläinlääkintähuoltoon kuuluisi myös lihantarkastus ja maidontarkastus, joiden toteuttaminen on osaltaan säädetty kunnaneläinlääkärin tehtäväksi. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon ja eläintenpidon terveydellinen valvonta ja tarkastus kuuluisi niinikään eläinlääkintähuoltoon. Alkutuotannolla tarkoitettaisiin tässä yhteydessä elintarviketuotantoeläinten kasvatusta ja käsittelyä. Siihen kohdistuva, eläinlääkintähuoltoon luettava, terveydellinen valvonta ja tarkastus sisältäisi eläinsairauksien ja eläinlääkinnällisten toimenpiteiden mahdollisesti aiheuttamien elintarvikehygieenisten haittojen ehkäisemisen. Eläintenpitoon kohdistuvaan terveydelliseen valvontaan ja tarkastukseen katsottaisiin kuuluvaksi sellainen toiminta, jonka tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää eläintenpidosta johtuvia mikrobiologisia haittoja. Eläinlääkintähuoltoon luettavista eläintautien vastustamisesta ja ennakolta ehkäisemisestä sekä eläinsuojelusta on säädetty erityislaeissa, joiden perusteella tapahtuva toiminta on määrätty joko kokonaan tai osittain kunnaneläinlääkärin tehtäväksi.

Kunnallinen eläinlääkintähuolto ei sisältäisi kaikkia eläinlääkintähuollon tehtäväalueita, vaan se olisi sisällöltään rajatumpi. Kunnalliseen eläinlääkintähuoltoon luettaisiin siten kuin myöhemmin 3 luvun käsittelyn yhteydessä tarkemmin esitetään, eläinten terveyden ja sairauksien hoito sekä muu eläinlääkärinavun antaminen, lihantarkastus, maidontarkastus sekä eläintenpidon terveydellinen valvonta ja tarkastus. Eläinlääkintähuollon tämän osa-alueen rajaaminen tällä tavalla on tarpeellista sen tähden, että voitaisiin riittävän tarkasti määritellä kuntien tehtävät eläinlääkintähuollon piirissä.

Yksityinen eläinlääkintähuolto määritellään lakiehdotuksessa siten, että se käsittää kunnallisen eläinlääkintähuollon ulkopuolelle jäävän yksityisen toiminnan, jonka sääntely katsotaan myös laissa tarpeelliseksi. Yksityinen eläinlääkintähuolto sisältäisi sekä palvelujen tuottajan että itsenäisen ammatinharjoittajan antaman eläinlääkärinavun sekä siihen liittyvän tutkimustoiminnan ja eläinten säilyttämisen tutkimista ja hoitoa varten.

Kotieläimillä tarkoitettaisiin laissa kesyjä eläimiä, joita ihminen hyödyn tai viihtyisyyden taikka harrastus- tai kilpailutoiminnan vuoksi pitää luonaan, elättää ja hoitaa. Näiden lisäksi kotieläimiin luettaisiin kuuluvaksi porot, viljelykalat ja mehiläiset. Kotieläimiä olisivat myös sellaiset nisäkkäisiin ja lintuihin kuuluvat tarhaeläimet ja muut vastaavat eläimet, joita pidetään tuotannon vuoksi. Kotieläimiä eivät olisi eläintarhoissa pidettävät eläimet eivätkä koe-eläimet.

Hyötyeläimiin katsottaisiin laissa kuuluviksi tuotantoeläimet, joilla tarkoitetaan elintarvikkeita tuottavia eläimiä ja tarhattavia tai muuten ihmisen hoidossa olevia turkiseläimiä. Hyötyeläimiin luettaisiin myös hevoset, joita pidetään maatilatalouden tai muun alkutuotantoon liittyvän elinkeinotoiminnan yhteydessä. Hyötyeläimiin kuuluisivat niinikään esimerkiksi työhevoset, porokoirat sekä tullin, poliisin ja puolustuslaitoksen käyttämät koirat ja ammattimaisessa vartiointitehtävissä käytettävät koirat. Näkövammaisten opaskoirat luettaisiin myös hyötyeläimiin kuuluviksi.

Peruseläinlääkäripalvelujen samoinkuin muidenkin eläinkääkäripalvelujen määrittely laissa on tarpeen siitä syystä, että voitaisiin rajata kunnan velvollisuudet, jotka koskevat eläinlääkintähuollon toteuttamista. Lakiehdotuksen mukaan kunnan tulisi huolehtia peruseläinlääkäripalvelujen järjestämisestä hyötyeläimille. Muille kotieläimille kunnan toimesta järjestettävät eläinlääkäripalvelut olisivat rajatumpia eivätkä ne sisältäisi kaikkia peruseläinlääkäripalveluihin kuuluvia palveluja.

Palvelujen antamismahdollisuus on riippuvainen palvelujen antajan tiedoista ja taidoista. Peruseläinlääkäripalvelujen antaminen edellyttäisi eläinlääketieteellisen perustutkinnon mukaisia tietoja ja taitoja ja näiden tasolle peruseläinlääkäripalvelut myös rajoittuvat. Kyseessä oleviin palveluihin kuuluisivat kaikki tavanomaiset tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä ensiapu. Peruseläinlääkäripalveluihin luettaisiin siten esimerkiksi haavojen ja tulehdusten hoito, rokotukset sekä synnytysapu. Näihin palveluihin ei taas kuuluisi esimerkiksi hevosen vaikea-asteisen luunmurtuman hoito, hevosen vatsaontelon avaaminen, koiran operatiiviset luunmurtumahoidot eikä lehmän alkionsiirto.

Hyötyeläimille annettavia peruseläinlääkäripalveluja ja muita toimintoja varten kunnan olisi järjestettävä tarpeellisiksi katsottavat toimitilat ja toimintavälineet. Tilojen ja välineiden tulisi siis suoda mahdollisuudet perustutkinnon mukaisten taitojen käyttämiselle annettaessa peruseläinlääkäripalveluja hyötyeläimille. Ne kuitenkin myös rajoittaisivat toimintamahdollisuuksia ja siksi peruseläinlääkäripalvelujen antaminen olisi sidottu käytettävissä olevaan varustukseen. On katsottu tarpeelliseksi näiden palveluiden määrittelyssä ottaa huomioon myös vallitsevat olosuhteet, koska eläinlääkärinapua joudutaan varsin usein antamaan eläinsuojissa, joissa toimintamahdollisuudet ovat rajoitetut.

Tavanomaisten terveydenhoitopalvelujen antaminen muille kotieläimille kuin hyötyeläimille tulisi esityksen mukaan kuulumaan niihin eläinlääkintähuollon osa-alueisiin, joista kunnan olisi huolehdittava. Näihin palveluihin kuuluisivat toimenpiteet mainittujen eläinten terveyden ylläpitämiseksi. Tällaisiin toimenpiteisiin luettaisiin muunmuassa rokotukset sekä sairauden ehkäisemiseen tarvittavat vitamiini-, kivennäis- ja hivenaineruiskeet. Terveyden ylläpitämiseen tähtääviin toimenpiteisiin kuuluisivat myös esimerkiksi kannusten ja hammaskiven poistaminen sekä kynsien leikkaaminen.

Terveydentilan toteaminen voisi tavanomaisiin terveydenhoitopalveluihin kuuluvana tapahtua kliinisen tutkimuksen perusteella ja käyttäen välineistöä, joka on varattu peruseläinlääkäripalvelujen antamista varten. Terveydentilan todistaminen tulisi näinollen perustumaan niihin tutkimuksiin, jotka on tehty peruseläinlääkäripalvelujen tasolla.

Hedelmöittymisen estäminen voitaisiin tavanomaisiin terveydenhoitopalveluihin kuuluvana toteuttaa joko kastroimalla tai steriloimalla eläin taikka käyttämällä steriloinnin sijasta lääkevalmisteita. Kastrointi ja sterilointi voitaisiin suorittaa vain silloin, kun ne ovat tarpeellisia hedelmöittymisen ehkäisemiseksi tai sairauden hoitamiseksi.

Muiden kuin hyötyeläimiin kuuluvien kotieläinten lopettaminen sisältyisi myös tavanomaisiin terveydenhoitopalveluihin ja siten kunnan huolehtimisvelvollisuuden piiriin siksi, että lopettaminen on tämän päivän olosuhteissa erittäin vaikea suorittaa muutoin kuin eläinlääkärin toimenpiteenä.

Erikoiseläinlääkäripalvelujen antaminen edellyttäisi erikoiseläinlääkärin tutkintoa. Eläinlääkärin erikoistumisesta annetun asetuksen (827/85) 2 §:n mukaan erikoiseläinlääkärin oikeus voidaan myöntää seuraavilla eläinlääketieteen aloilla: pieneläinsairaudet, hevossairaudet, lisääntymistiede, elintarvike- ja ympäristö-

hygienia sekä lihanjalostus ja lihahygienia. Kunta voisi päättää mainittuihin eläinlääketieteen aloihin kuuluvien palvelujen antamisesta ja saada siitä aiheutuviin kustannuksiin valtionosuutta.

Palvelujen tuottajalla tarkoitetaan lakiehdotuksessa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on vastuussa palveluja tuottavan yksikön toiminnasta ja sen hallinnollisesta järjestämisestä. Palvelujen tuottajana ei voisi olla Suomessa asuva ulkomaalainen eikä oikeushenkilö, jonka yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä ei ole suomalaisuusehtoa.

Lakiehdotuksen mukaan palvelujen tuottajalla ei tarkoiteta palvelujen tuottamista itsenäiseen ammatinharjoittamistoimintaan kuuluvana vastaanottotoimintana.

Itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi katsottaisiin laissa sellainen eläinlääkäri, joka yksin tai toisten avustamana antaa eläinlääkintähuollon palveluita itsenäisesti eläinlääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain nojalla. Toiminta voisi olla sekä vastaanottotoimintaa tietyssä kiinteässä toimipaikassa että eläinlääkärinavun antamista sairasmatkojen yhteydessä.

2 Luku

Hallinto

4 §. Lakiehdotuksen 1 §:n mukaan lakia sovellettaisiin muun muassa eläinlääkintähuollon hallintoon. Eläinlääkintähuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluisi edelleenkin maa- ja metsätalousministeriölle.

5 §. Piirihallintoviranomaisena lääninhallitus ohjaisi ja valvoisi maa- ja metsätalousministeriön alaisena eläinlääkintähuoltoa alueellaan. Tätä tehtävää varten lääneissä on läänineläinlääkärin ja apulaisläänineläinlääkärin virkoja. Läänineläinlääkärin viroista ja eläinlääkintähuollon järjestämisestä lääninhallituksessa on säädetty lääninhallitusasetuksessa (202/88).

6 §. Voimassa olevassa eläinlääkintähuoltolaissa eläinlääkintähuollon toimeenpano on säädetty kunnalliseläinlääkärin tehtäväksi. Kunnan velvollisuudeksi on puolestaan säädetty ylläpitää kunnaneläinlääkärin virkaa. Lakiehdotuksen mukaan kunnan tehtävänä olisi alueellaan suunnitella ja toteuttaa eläinlääkintähuoltoa sen mukaan kuin tässä tai muussa laissa säädetään. Eläinlääkintähuollon toteutus tulisi lain mukaan olemaan kunnan tehtävänä kuitenkin niin, että kunta huolehtisi vain kunnallisen eläinlääkintähuollon toteutuksesta. Kunnat voisivat järjestää eläinlääkintähuollon omana toimintanaan silloin, kun ne huolehtivat kansanterveystyöstä itse. Jos kunnat ovat perustaneet kansanterveystyötä varten kansanterveyslain 5 §:ssä mainitun kuntainliiton, hoitaisi tämä kuntainliitto myös eläinlääkintähuollon suunnittelun ja toteutuksen.

7 §. Eläinlääkintähuollon toimeenpanosta ja valvonnasta huolehtisi lain mukaan ensisijaisesti terveyslautakunta. Kunnanvaltuusto voisi kuitenkin antaa tehtävän muulle lautakunnalle tai viranomaiselle. Terveyslautakunnalle tai valtuuston määräämälle muulle viranomaiselle kuuluisi kuitenkin vain kunnan tehtäväksi säädetty osa eläinlääkintähuollosta. Eläintautien vastustaminen ja ennakolta ehkäiseminen sekä eläinsuojelu eivät kuuluisi näiden viranomaisten toimialaan.

3 Luku

Kunnan eläinlääkintähuolto

8 §. Pykälässä on määritelty ne velvollisuudet, joista kunnan tulisi huolehtia eläinlääkintähuoltoon kuuluvina.

Määritelmäsäännöksessä luetaan kotieläimiin kuuluviksi hyötyeläimet ja muut kotieläimet. Kunnan velvollisuudeksi tulisi lakiehdotuksen mukaan huolehtia peruseläinlääkäripalvelujen järjestämisestä hyötyeläinten terveyden ja sairauksien hoitamiseksi. Tämän lisäksi olisi kunnan tehtävänä järjestää sellaisia peruseläinlääkäripalvelujen tasoisia palveluja, jotka on katsottava tarpeelliseksi muiden kotieläinten sairauksien hoitamiseksi tai tavanomaisten terveydenhoitopalvelujen antamiseksi.

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvana velvollisuutena kunnan olisi myös järjestettävä kotieläimiä koskeva eläinlääkäripäivystys.

Eläintenpidon terveydellinen valvonta kuuluisi myös kunnan eläinlääkintähuollon piiriin. Tämä valvonta sisältäisi erityisesti tartuntojen leviämisen ehkäisemisen eläintenpitoyksiköistä niin ihmisiin kuin eläimiinkin. Valvontaan ei kuitenkaan kuuluisi eläintautilaissa tarkoitettu toiminta.

Kunnan eläinlääkintähuoltoon kuuluvaksi katsottaisiin myös se osa lihantarkastuksesta ja maidontarkastuksesta, joka on asianomaisissa laeissa säädetty joko kunnan tai kunnaneläinlääkärin tehtäväksi.

Sellaisten eläinlääkintähuoltoon kuuluvien velvollisuuksien lisäksi, joista kunnan olisi lakiehdotuksen mukaan huolehdittava, voisi kunta järjestää myös muita palveluja. Kunnalle säädettäisiin mahdollisuus kotieläimille tarkoitettujen sellaisten palvelujen järjestämiseen, joiden antaminen edellyttäisi erityisiä toimintavälineitä sekä eläinlääkäriltä perustutkintoon kuuluvien valmiuksien lisäksi erityistä perehtyneisyyttä. Erityinen perehtyneisyys voisi kohdistua joko eläinlajiin kuten turkiseläimiin, viljelykaloihin tai hevosiin taikka eläinlääketieteen osa-alueisiin kuten luukirurgiaan tai lisääntymistieteeseen. Kunta voisi myös järjestää erikoiseläinlääkäripalveluja. Ne voisivat olla sellaisia, jotka kuuluisivat kotieläinten hoidon alueeseen tai elintarvike- ja ympäristöhygieniaan taikka lihanjalostukseen ja lihahygieniaan.

9 §. Pykälässä säädettäisiin kunnalle mahdollisuus valtionosuuteen oikeuttavana ylläpitää yhtä tai useampaa kunnaneläinlääkärin virkaa eläinlääkintähuollon tehtävien hoitamista varten. Virka voitaisiin lain mukaan perustaa sekä kuntien että kuntainliittojen yhteisenä virkana. Lisäksi kunta ja kuntainliitto voisivat ylläpitää yhteistä kunnaneläinlääkärin virkaa.

Sosiaali- ja terveyshuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kunta voi järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan hankkimalla palveluja muun muassa yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Laissa ehdotetaan säädettäväksi poikkeus mainittuun säännökseen. Sen mukaan kunta ei voisi hankkia yksityiseltä palvelujen tuottajalta sellaisia eläintautilain ja eläinsuojelulain täytäntöönpanoon liittyviä palveluja, jotka kuuluvat kunnaneläinlääkärin tehtäviin.

Tällä varmistettaisiin se, että jokaisessa kunnassa ja kuntainliitossa toimisi virka-eläinlääkäri, jonka virka-alueeseen kunta tai kuntainliitto kuuluisi. Näin turvattaisiin sellaisten eläinlääkintähuoltoon kuuluvien tehtävien hoitaminen, jotka on laissa säädetty kunnaneläinlääkärin suoritettavaksi. Tämä on erityisen tärkeää sellaisten eläintautien vastustamisen kannalta, jotka voivat aiheuttaa suuria kansantaloudellisia tappioita ja vaikuttaa vientimahdollisuuksiin. Samoin varmistettaisiin sellaisten tehtävien toteuttaminen, joiden toimeenpanoon tarvitaan virkavastuulla toimiva eläinlääkäri. Viimeksi mainittuja tehtäviä olisivat esimerkiksi vientiin ja tuontiin liittyvät tarkastus- ja valvontatoimenpiteet.

Kunnallislain (953/76) 149 §:n mukaan kaupungissa saadaan kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden nimityksissä käyttää etuliitteenä kaupunki- tai kaupungin- sanaa. Kunnat voisivat näinollen itse päättää kunnaneläinlääkärin virkojen nimikkeistä eikä nykyisiä nimikkeitä tarvitsisi tämän lain voimaan tultua muuttaa.

10 §. Lakiehdotukseen on otettu säännös, jonka mukaan kunnaneläinlääkärin yleisistä kelpoisuusehdoista säädettäisiin asetuksella. Päämääränä on se, että virkaan voitaisiin valita vain Suomessa laillistettu eläinlääkäri tai sellainen eläinlääkäri, jonka maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto on oikeuttanut valtioiden välisen sopimuksen perusteella harjoittamaan eläinlääkärintointa Suomessa. Edellä mainituilla henkilöillä on eläinlääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain mukaan oikeus harjoittaa eläinlääkärintointa. Lakiehdotuksella pyritään myös siihen, että asetuksessa voitaisiin säätää kelpoisuusehdoista silloin, kun kunnaneläinlääkärille johtosäännössä määrätyt tehtävät ovat pääasiassa terveysvalvontaan ja elintarvikehygieniaan kuuluvia tehtäviä.

11 §. Kunnan tulisi laatia eläinlääkintähuollon järjestämistä varten johtosääntö. Tarkoituksena on, että johtosäännöt perusrakenteeltaan olisivat koko maassa samanlaisia. Niissä tulisi olla määräykset eläinlääkäreiden toiminta-alueista ja keskinäisestä tehtäväjaosta. Tehtäväjaosssa tulisi ottaa huomioon myös eläintautien vastustaminen ja eläinsuojelu sekä rajaeläinlääkäritoiminta ja elintarvikkeiden tuonti- ja vientivalvonta. Näiden osa-alueiden yhdenmukainen järjestäminen on tehokkaan toiminnan kannalta välttämätöntä. Eläinlääkintähuollon järjestämistä koskeva johtosääntö voisi olla osa laajemman hallinnonalan johtosääntöä, jonka piiriin koko ympäristöterveydenhuollon järjestäminen kuuluisi.

Kunnilla tulisi olemaan mahdollisuus olosuhteiden vaatiessa muuttaa johtosäännöllä palveluksessaan olevien eläinlääkäreiden keskinäistä tehtäväjakoa. Muutoksella voitaisiin esimerkiksi joutua siirtämään vastaanottotiloja työssään tarvinnut viranhaltija toisiin tehtäviin, joissa näitä tiloja ei tarvittaisi. Mikäli edellä mainittu muutos koskisi eläinlääkäriä, joka on vuokrannut omistamansa vastaanottohuoneiston kunnan käyttöön, tulisi tehtävien uudelleenjärjestelyn yhteydessä pyrkiä välttämään viranhaltijalle tästä mahdollisesti aiheutuvia taloudellisia tappioita.

12 §. Eläinlääkärinavun antaminen sellaisille eläimille, joita on vaikea kuljettaa eläinlääkärin vastaanotolle, tapahtuu yleensä maatiloilla. Pieneläimille annettava eläinlääkärinapu edellyttää kuitenkin riittäviä toimitiloja. Kaikissa eläinlääkäripalveluissa tarvitaan toimintavälineitä, joista ainakin osan tulisi olla sellaisia, jotka kunta on hankkinut eläinlääkärin käytettäviksi. Laissa on kunnan velvollisuudeksi asetettu varata tarpeellisiksi katsottavat toimitilat ja toimintavälineet hyötyeläimille ja muille kotieläimille annettavia eläinlääkäripalveluja varten. Toimitilojen suuruus ja toimintavälineiden määrä sekä näiden laatu olisi riippuvainen paikallisesta tarpeesta. Sellaisella kunnaneläinlääkärillä, jonka tehtävänä on eläinlääkärinavun antaminen, tulisi olla käytössään kunnan järjestämänä tilat, joihin kuuluisi yleisötila, vastaanottohuone, pieneläinten käsittelytila, välinehuoltotila sekä varastotila lääkkeiden oikeaa säilyttämistä varten. Käsittelytilassa tulisi voida suorittaa tavanomaiset leikkaukset.

Lämpimän autotallin järjestämistä sellaisia kunnaneläinlääkäreitä varten, jotka johtosäännön mukaisesti joutuvat antamaan eläinlääkärinapua suureläimille, olisi yleensä pidettävä tarpeellisena. Varsinkaan päivystyksen aikana ei ole mahdollista siirtää lääkkeitä pois autosta ja tällöin tulee voida estää niiden jäätyminen. Autotalli on myös tarpeellinen lääketurvallisuuden kannalta.

Tarpeellisiin toimintavälineisiin kuuluisivat esimerkiksi sterilointikaapit, jääkaappi, valaisimet, instrumenttikaapisto ja leikkauspöytä sekä puhelinvastaaja. Autoradiopuhelin olisi katsottava välttämättömäksi maaseutupraktiikkaa tekeville kunnaneläinlääkäreille.

13 §. Kunnan tulisi lakiehdotuksen mukaan periä eläimen omistajalta tai haltijalta klinikkamaksu, jos kunta on järjestänyt toimitilat ja toimintavälineet peruseläinlääkäripalvelutason ylittävien palvelujen antamista varten. Maksu voitaisiin periä ainoastaan vastaanottokäynnistä eikä muista palveluista. Tarkoituksena on se, että kunnalle säädettäisiin tällainen maksunperimisvelvollisuus niissä tapauksissa, jolloin kunta järjestäisi merkittävästi laajemmat ja tasoltaan paremmat tilat sekä runsaamman välineistön kuin peruseläinlääkäripalvelujen antamista varten tarvitaan. Yksittäisen välineen tai laitteen hankkiminen ei sinänsä oikeuttaisi maksun perimiseen. Lain tarkoituksena on, että klinikkamaksu perittäisiin vain sellaisissa tapauksissa, joissa potilaan hoito on edellyttänyt erityistä perehtyneisyyttä tai erikoiseläinlääkärin koulutusta. Maksu voitaisiin periä myös silloin, kun kunta on järjestänyt käsittely- ja leikkaustilat suureläimiä varten.

Kunnalle säädettäisiin myös oikeus periä maksu eläimen ylläpidosta silloin, kun kunta on varannut tilat eläinten säilyttämistä varten. Edellytyksenä maksun perimiselle olisi kuitenkin se, että eläintä on pidetty kunnan järjestämissä tiloissa korkeampitasoisten palvelujen kuin peruseläinlääkäripalvelujen antamista varten.

14 §. Kunnaneläinlääkärin ansiot muodostuvat peruspalkasta sekä eläimen omistajilta ja haltijoilta perityistä palkkioista, jotka muodostuvat käyntimaksusta ja toimenpidemaksusta. Käyntimaksun suuruus määräytyy sairasmatkan pituuden perusteella. Toimenpidemaksun suuruus on puolestaan riippuvainen toimenpiteen suuruudesta ja vaikeusasteesta. Peruspalkka määritellään kunnallisessa yleisessä virkaehtosopimuksessa. Kunnaneläinlääkärillä olisi lakiehdotuksen mukaan oikeus periä eläimen omistajalta ja haltijalta virkaehtosopimuksella vahvistetun palkkion lisäksi korvaus eläinlääkärinavun antamisesta aiheutuneista taloudellisista kustannuksista. Kustannuksiksi katsottaisiin hoidossa käytettyjen lääkkeiden sekä tarvikkeiden hankintahinta. Kyseisiä tarvikkeita olisivat esimerkiksi sidetarpeet, kertakäyttövälineet, reagenssit ja puhdistusaineet.

Eläimen omistajilta ja haltijoilta perittävien palkkioiden suuruus vahvistetaan virkaehtosopimuksella eikä kunnaneläinlääkäri olisi oikeutettu perimään vahvistettuja palkkioita suurempia korvauksia. Palkkioista tehtävää virkaehtosopimusta vahvistettaessa tulisi kuulla myös hyötyeläinten omistajia edustavaa järjestöä.

Koska kunnaneläinlääkärin ansiot muodostuvat sekä peruspalkasta että palkkioista, tulisi eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä ottaa huomioon myös palkkiot. Palkkioiden huomioon ottamisesta säädettäisiin asetuksella siten, että noudatettaisiin ansaintaperiaatetta ja asetettaisiin virkaehtosopimuksen palkkaluokkaan perustuva katto huomioon otettavien palkkioiden enimmäismäärälle.

15 §. Jollei lailla ole toisin säädetty, ehdotetun lain nojalla kunnan järjestämään toimintaan sovellettaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia. Kunnan eläinlääkintähuolto tulisi kuulumaan mainitussa laissa tarkoitetun suunnitte-

lun piiriin ja kunnalle suoritettaisiin kultakin kalenterivuodelta vahvistetun toteuttamissuunnitelman mukaisen eläinlääkintähuollon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin valtionosuutta laissa säädetyllä tavalla. Kunnan kustannuksiksi katsottaisiin kaikki ne kustannukset, jotka sille aiheutuvat eläinlääkintähuoltoa ja siihen liittyvää valvontaa koskevan lain toteutuksesta. Kustannuksiksi luettaisiin esimerkiksi kunnaneläinlääkärin palkkakustannukset, säädettyjen toimitilojen ja toimintavälineiden hankinnasta ja ylläpidosta aiheutuneet menot sekä eläinten omistajille ja haltijoille kunnan maksamat, lakiin perustuvat korvaukset.

16 §. Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain 14 a §:n säätämisen yhteydessä (hall.es. 186/73) eduskunnan talousvaliokunta totesi mietinnössään (n:o 12), että tuolloin toteutetun järjestelmän tulisi olla vain väliaikainen. Valiokunta edellytti, että hallituksen toimesta selvitetään, minkälaisten perusteiden mukaan kunnalliseläinlääkäreiden eläinlääkärinavun antamiseksi suorittamasta matkasta asianomaisille aiheutuvien kustannusten jako olisi järjestettävä yleisesti kaikkien kuntien kohdalla. Mainitussa 14 a §:ssä säädetään kunnalle oikeus osallistua eläimen haltijalle eläinlääkärin käynnistä aiheutuneisiin kustannuksiin, jotka muodostuvat palkkioista ja muista kustannuksista. Osallistuminen on ollut mahdollista silloin, kun kysymyksessä on ollut hyötyeläin.

Laissa ehdotetaan, että kunnalle säädettäisiin velvollisuus korvata eläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärille suoritetusta käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yhteismäärästä se osa, joka käyntiä kohden ylittää virkaehtosopimuksessa määrätyn 15 kilometrin menomatkaa vastaavan käyntimaksun ja edestakaista matkaa vastaavan matkakustannusten korvauksen yhteismäärän. Lakiehdotuksen mukaan kunnan tulisi suorittaa mainittu korvaus vain silloin, kun eläinlääkärin käynti on ollut tarpeellinen eläinlääkärinavun antamiseksi kunnan alueella pidettävälle hyötyeläimelle. Korvausten maksamisesta kunnalle aiheutuneet kustannukset olisivat valtionosuuteen oikeuttavia.

Pakollisen osallistumisvelvollisuutensa lisäksi kunta voisi päättää kunnallislain 5 §:ssä tarkoitettuun itsehallintoonsa kuuluvana tehtävänä osallistua myös muihin eläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärinavun hankkimisesta muodostuneisiin kustannuksiin. Kunta ei kuitenkaan saisi valtionosuutta kaikkiin kustannuksiinsa, vaan sillä olisi oikeus saada valtionosuutta, jos se päätöksensä perusteella osallistuisi toimenpidemaksuista eläimen omistajalle tai haltijalle johtuneisiin kustannuksiin. Valtionosuuteen oikeuttaviksi kunnan menoiksi luettaisiin tällöin vain ne kustannukset, jotka olisivat aiheutuneet osallistumisesta siihen toimenpidemaksun osaan, joka olisi käyntiä kohden suurempi kuin edellä mainitun käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yhteismäärä, mutta joka ei kuitenkaan ylittäisi sanottua yhteismäärää nelinkertaisena. Voimassa olevan virkaehtosopimuksen mukaan puheena olevan yhteismäärän suuruus on noin 100 markkaa. Valtionosuuden saamisen edellytyksenä olisi lisäksi se, että toimenpidemaksu, johon kunta osallistuisi, olisi aiheutunut kunnan alueella olevan hyötyeläimen tarvitsemasta eläinlääkärinavusta.

4 Luku

Yksityinen eläinlääkintähuolto

17 §. Yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvan toiminnan valvomista varten on lakiehdotukseen otettu säännös, jonka mukaan palvelujen tuottajan tulisi tehdä ilmoitus sekä asianomaiselle lääninhallitukselle että terveyslautakunnalle ennen toiminnan aloittamista. Ilmoitus tulisi tehdä sille viranomaiselle, jonka alueella ylläpidettävän yksikön kiinteä toimipaikka sijaitsee. Jos ylläpidettävällä yksiköllä on useampia kiinteitä toimipaikkoja, tulisi niistä jokaisesta tehdä ilmoitus edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Myös itsenäisen ammatinharjoittajan olisi tehtävä vastaava ilmoitus, jos harjoittajan toiminta tapahtuu kiinteässä toimipaikassa. Tässä yhteydessä kiinteällä toimipaikalla tarkoitetaan vastaanottotoimintaan tarkoitettua, säännöllisesti käytettävää toimitilaa.

Ilmoitusvelvollisuus ehdotetaan säädettäväksi siitä syystä, että sekä lääninhallituksella että kunnan terveyslautakunnalla olisi aina käytettävissään ajan tasalla oleva tieto alueensa eläinlääkintähuollon kokonaisuudesta. Näiden tietojen perusteella lääninhallitus voisi suorittaa sille kuuluvaa eläinlääkintähuoltoon kohdistuvaa valvontaa.

Mikäli itsenäisellä ammatinharjoittajalla ei toimintaansa varten olisi kiinteää toimipaikkaa, vaan hän tekisi sairasmatkoja esimerkiksi asunnostaan käsin, hänen tulisi tehdä ilmoitus

toiminnastaan lääninhallitukselle. Ilmoitus tehtäisiin sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella toiminta pääasiassa tapahtuisi. Jos eläinlääkärinavun antaminen jakautuisi jokseenkin tasan eri läänien kesken, tehtäisiin ilmoitus siitä huolimatta vain yhdelle lääninhallitukselle. Ensisijaisesti ilmoitus tulisi tässä tapauksessa tehdä sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella ammatinharjoittaja vakituisesti asuu.

18 §. Palvelujen tuottajan ylläpitäessä eläinlääkintähuollon palveluja tuottavaa yksikköä tulisi sillä olla palveluksessaan tästä toiminnasta vastaava johtaja. Johtajan olisi oltava Suomessa laillistettu eläinlääkäri. Säännöksellä varmistettaisiin se, että eläinlääkärintoimen harjoittamisesta annettua lakia noudatetaan. Lisäksi palvelujen vastaavan johtajan tehtävänä olisi huolehtia lääkkeiden hankinnasta ja luovutuksesta.

Vastaavasta johtajasta tulisi tehdä ilmoitus asianomaiselle lääninhallitukselle ja terveyslautakunnalle. Ilmoitus tulisi tehdä myös johtajan vaihtuessa. Jos yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvia tutkimuksia tehtäisiin yksityisistä sairaanhoito- ja tutkimuslaitoksista annetussa laissa (426/64) tarkoitetussa tutkimuslaitoksessa, jolla on lääninhallituksen lupa, ei laitoksessa tarvitsisi olla johtajana laillistettua eläinlääkäriä.

19 §. Yksityisen eläinlääkintähuollon palvelutason turvaamiseksi on välttämätöntä, että toimintaa varten on asianmukaiset tilat ja välineet. Tilojen ja välineiden sekä henkilökunnan tarve on riippuvainen toiminnan laajuudesta ja tasosta.

Säännöksen mukaan ei yksityisen eläinlääkintähuollon palvelujen tuottaja saisi tarjota sellaisia palveluja, joiden antamista varten sillä ei olisi riittäviä toimitiloja ja välineitä.

20 §. Jos yksityisessä eläinlääkintähuollossa todettaisiin ilmoitusten perusteella tai tarkastusten johdosta puutteita taikka epäkohtia, olisi eläinlääkintöosastolla lain mukaan mahdollisuus määrätä toiminta keskeytettäväksi. Toiminta voitaisiin keskeyttää vain siksi ajaksi, kunnes todetut puutteet tai epäkohdat olisi poistettu.

5 Luku

Erinäiset säännökset

21 §. Eläinlääkintähuollon ohjausta ja valvontaa suorittavina viranomaisina maa- ja metsätalousministeriölle ja lääninhallitukselle säädettäisiin mahdollisuus antaa määräyksiä ja ohjeita suoraan kunnaneläinlääkärille asioissa, jotka koskevat valtakunnallisen eläinlääkintähuollon toteuttamista.

Eläinlääkintöosaston ja lääninhallituksen tehtävistä ja toimivallasta eläintautien ennakolta ehkäisemisessä ja vastustamisessa sekä eläinsuojelussa on säädetty eläintautilaissa ja eläinsuojelulaissa. Näillä viranomaisilla tulisi olla mahdollisuus antaa määräyksiä kunnaneläinlääkärille myös silloin, kun tarvitaan paikallisen virkaeläinlääkärin toimenpiteitä merkittävissä valtakunnallisissa eläinlääkintähuollon tehtävissä. Tällaisia tehtäviä olisivat muun muassa elävien eläinten ja eläinkunnasta saatavien elintarvikkeiden vientiin ja tuontiin liittyvät tarkastus- ja valvontatoimenpiteet sekä rajatarkastukset. Niinikään valtakunnallisen eläinlääkintähuollon piiriin luettaisiin eläinten ja elintarvikkeiden kuljetusta koskevien kansainvälisten sopimusten valvonta sekä eläinten jalostukseen ja keinohedelmöittämiseen kuuluva eläinlääketieteellinen valvonta.

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosastolle ja lääninhallitukselle osaston ohjeiden perusteella säädettäisiin oikeus antaa kunnaneläinlääkärille sellaisia eläinlääkintähuollon tehtäviä, jotka eivät kuulu kunnalliseen eläinlääkintähuoltoon. Näiden valtakunnallisen eläinlääkintähuollon piiriin kuuluvien tehtävien tehokas ja asianmukainen suorittaminen edellyttää sellaista mahdollisuutta, että laissa määrätyt johtavat valtion viranomaiset voisivat antaa tehtävämääräyksiä suoraan kunnaneläinlääkärille.

22 §

Kunnaneläinlääkärille kuuluvissa valvonta- ja tarkastustehtävissä tarvitaan usein virka-apua sekä valtion että kunnan viranomaisilta. Virka-apu on monesti välttämätöntä myös päätösten täytäntöönpanossa. Säännöksessä määrättäisiin kunnaneläinlääkärille oikeus saada virka-apua viranomaisilta, kuten esimerkiksi poliisilta sekä tulli- ja terveysviranomaisilta. Tehtävien asianmukainen suorittaminen ja usein monitahoisten asioiden ratkaiseminen ja valmistelu edellyttävät riittävien tietojen saamista. Valtion ja kunnan viranomaiset velvoitettaisiin antamaan kunnaneläinlääkärille hänen virantoimituksessaan tarvitsemiaan tietoja.

23 §. Jotta eläinlääkintähuoltoa koskevien säännösten ja määräysten toimeenpano olisi

yhtenäistä ja tehokasta, olisi eläinlääkintöosastolla oltava mahdollisuus saada kunnaneläinlääkärit koulutettaviksi. Koulutus on myös tarpeellista muiden syiden vuoksi. Tällaisia ovat esimerkiksi lääkkeiden ja menetelmien käyttö sekä laboratoriotoiminta. Kunta olisi velvollinen määräämään kunnaneläinlääkärin täydennyskoulutukseen silloin, kun eläinlääkintöosasto pitää sitä tarpeellisena ja täydennyskoulutus on osaston itse järjestämää tai hyväksymää.

Kunnan tulisi määrätä kunnaneläinlääkäri koulutukseen vähintään kerran viidessä vuodessa.

24 §. Säännöksellä olisi tarkoitus tehdä mahdolliseksi sekä maa- ja metsätalousministeriölle että eläinlääkintöosastolle kuuluvien asioiden siirtäminen lääninhallituksen ratkaistaviksi. Siirtäminen tapahtuisi asetuksella. Lääninhallituksen ratkaistaviksi ei voitaisi asetuksella kuitenkaan siirtää sellaisia asioita, jotka ministeriön toimialaa koskevien säännösten mukaan on ministeriön ratkaistava.

25 §. Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa annettavaan opetukseen liittyy myös käytännön eläinlääkäritoimintaan perehdyttäminen. Tällaisen koulutuksen järjestäminen tarkoituksenmukaiseksi saattaa edellyttää sitä, että korkeakoulu hoitaa jossakin kunnassa tai kuntainliitossa kunnaneläinlääkärin tehtävät joko kokonaan tai osittain. Laissa annetaan tästä syystä korkeakoululle mahdollisuus sopia kunnan kanssa mainittujen tehtävien hoitamisesta.

26 §. Lain täytäntöönpanemiseksi tarvitaan tarkempia säännöksiä.

6 Luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

27 §. Uudella lailla kumottaisiin voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset kokonaisuudessaan.

28 §. Eläinlääkintähuoltolain 6 §:n 3 momentin mukaan kunnan- ja kaupungineläinlääkärin virkaa varten on hyväksyttävä johtosääntö. Ennen lain muutosta voimassa olleita ohjesääntöjä voidaan noudattaa kunnes johtosääntö on hyväksytty. Voimassa olevan lain mukaan johtosäännöt on hyväksyttävä voimaantuleviksi kuitenkin viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 1991. Lakiehdotuksessa tarkoitetut johtosäännöt ehdotetaan saatettaviksi uuden lain mukaisiksi samaan ajankohtaan mennessä.

29 §. Eräiden työansioiden huomioon ottamisesta kunnan- ja kaupungineläinlääkärin eläkettä määrättäessä annetun valtioneuvoston päätöksen (837/70) 5 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriön on otettava eläinlääkärinviran eläkeryhmään sijoittamista koskeva asia eläkeryhmän tarkistamista varten uudelleen käsiteltäväksi aina kolmen vuoden väliajoin. Ensimmäinen kolmivuotiskausi käsitti vuodet 1970—1972. Kunnanhallitus on tehnyt mainitun päätöksen perusteella esityksen eläkeryhmään sijoittamisesta viranhaltijan toimitettua sille verotoimiston antaman selvityksen palkkioistaan viimeksi vahvistetun verotuksen mukaisina. Kun eläkejärjestelmää on tarkoitus muuttaa siten, että perityt palkkiot otettaisiin huomioon ansaintaperiaatteen mukaisesti asetuksella säädettävään ylärajaan asti, on tarpeellista säätää menettelystä siirtymäkauden aikana. Sellaisten viranhaltijoiden, joiden palvelussuhde on jatkunut ehdotetun lain voimaan tullessa ja jotka ovat siirtyneet eläkkeelle lain voimassaolon aikana, eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä otettaisiin ehdotuksen mukaan huomioon ennen lain voimaantuloa perityt palkkiot siten kuin uuden lain nojalla säädetään.

30 §. Sekä palvelujen tuottajan että itsenäisen ammatinharjoittajan tulisi tehdä ilmoitus yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvan toiminnan aloittamisesta. Palvelujen tuottajan olisi lisäksi ilmoitettava viranomaisille tiedot vastaavasta johtajasta. Nämä ilmoitukset tulisi tehdä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

31 §. Voimassa olevan eläinlääkintähuoltolain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää virka-asunto kunnaneläinlääkäriä varten. Virka-asunnosta aiheutuneisiin kustannuksiin kunta saa valtionosuutta voimassa olevien säännösten mukaisesti. Lakiehdotuksen perusteella ei kunnalle kuitenkaan enää säädettäisi velvollisuutta ylläpitää mainittua virka-asuntoa. Jos kunnalla olisi järjestettynä lain voimaan tullessa puheena oleva virka-asunto tai sitä rakennettaisiin, laajennettaisiin taikka korjattaisiin mainittuna ajankohtana, saisi kunta edelleenkin näihin kustannuksiinsa valtionosuutta. Kunta saisi valtionosuutta myös niihin virka-asuntoa koskeviin kustannuksiin, jotka olisivat ennen lain voimaantuloa hyväksytyssä toteuttamissuunnitelmassa vahvistettu.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotetun lain 26 §:n nojalla annettaisiin asetus eläinlääkintähuollosta ja siihen liittyvästä valvonnasta. Lain 10 §:n perusteella tulisi asetuksella tarkemmin säädettäväksi kunnaneläinlääkärin yleisistä kelpoisuusehdoista ja 14 §:n 2 momentin nojalla säädettäisiin eläimen omistajalta ja haltijalta perittyjen palkkioiden huomioon ottamisesta kunnaneläinlääkärin eläkkeen perusteena olevana palkkana.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Eläinlääkintähuoltolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

Soveltamisala

1 §

Tätä lakia sovelletaan kunnalliseen ja yksityiseen eläinlääkintähuoltoon sekä eläinlääkintähuoltoon liittyvään valvontaan ja hallintoon.

2 §

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvasta toiminnasta säädetään lisäksi:

1) eläintautilaissa (55/80);
2) eläinsuojelulaissa (91/71);
3) lihantarkastuslaissa (160/60); ja
4) maidontarkastuslaissa (558/46).

Määritelmiä

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *eläinlääkintähuollolla* eläinten terveyden ja sairauksien hoitoa ja muuta eläinlääkärinavun antamista, lihantarkastusta, maidontarkastusta, eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon ja eläintenpidon terveydellistä valvontaa ja tarkastusta, eläintautien vastustamista ja ennakolta ehkäisemistä sekä eläinsuojelua;

2) *kunnallisella eläinlääkintähuollolla* eläinten terveyden ja sairauksien hoitoa ja muuta eläinlääkärinavun antamista, lihantarkastusta, maidontarkastusta sekä eläintenpidon terveydellistä valvontaa ja tarkastusta siten kuin 3 luvussa tarkemmin säädetään;

3) *yksityisellä eläinlääkintähuollolla* palvelujen tuottajan tai itsenäisen ammatinharjoittajan antamaa eläinlääkärinapua, näiden tekemiä tutkimuksia eläinten terveydentilan tai sairauksien toteamiseksi taikka hoidon määrittelemiseksi sekä palvelujen tuottajan tai ammatinharjoittajan harjoittamaa eläimen hoidettavana pitämistä eläinlääkärinavun antamista tai siihen liittyvää tutkimusta varten;

4) *kotieläimillä* sellaisia kesyjä eläimiä, joita ihminen hyödyn tai viihtyisyyden vuoksi pitää luonaan, elättää ja hoitaa, sekä poroja, nisäkkäisiin ja lintuihin kuuluvia tarhaeläimiä, viljelykaloja ja mehiläisiä;

5) *hyötyeläimillä* tuotantoeläimiä ja muita kotieläimiä, joita pidetään maatilatalouteen tai muuhun alkutuotantoon liittyvään elinkeinotoimintaan kuuluvana taikka ihmiselle tarpeellista työsuoritusta varten;

6) *peruseläinlääkäripalveluilla* palveluja, joita eläinlääkäri voi antaa eläinlääketieteellisen perustutkinnon mukaisten tietojen ja taitojen perusteella ja palvelujen antamiseen tarvittavalla varustuksella ottaen huomioon vallitsevat olosuhteet;

7) *tavanomaisilla terveydenhoitopalveluilla* toimenpiteitä eläinten terveyden ylläpitämiseksi, niiden terveydentilan toteamista ja todistamista, hedelmöittymisen estämistä ja raskauden keskeyttämistä sekä eläinten lopettamista;

8) *erikoiseläinlääkäripalveluilla* palveluja, joiden antaminen edellyttää erikoiseläinlääkärin tutkintoa;

9) *palvelujen tuottajalla* Suomen kansalaista taikka suomalaista yhtiötä, osuuskuntaa, yhdistystä, säätiötä tai muuta yhteisöä, joka yllä-

pitää yksityisiä eläinlääkintähuollon palveluja tuottavaa yksikköä, ei kuitenkaan itsenäistä ammatinharjoittajaa; ja

10) *itsenäisellä ammatinharjoittajalla* henkilöä, joka harjoittaa eläinlääkärintoimen harjoittamisesta annetun lain (409/85) 2 §:n nojalla vastaanottotoimintaa.

2 luku

Hallinto

4 §

Eläinlääkintähuollon yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

5 §

Läänin alueella eläinlääkintähuollon ohjaus ja valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriön alaisena lääninhallitukselle.

6 §

Kunnan tehtävänä on alueellaan suunnitella ja toteuttaa eläinlääkintähuoltoa sen mukaan kuin tässä tai muussa laissa säädetään.

Mitä tässä laissa on säädetty kunnasta, koskee myös kansanterveyslain (66/72) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua kuntainliittoa.

7 §

Kunnan tehtäväksi tässä laissa säädetystä eläinlääkintähuollon toimeenpanosta ja valvonnasta huolehtii terveyslautakunta, jollei kunnanvaltuusto ole antanut tehtävää muulle lautakunnalle tai viranomaiselle.

3 luku

Kunnan eläinlääkintähuolto

Yleistä

8 §

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvina velvollisuuksina kunnan on huolehdittava:

1) peruseläinlääkäripalvelujen järjestämisestä hyötyeläinten terveyden ja sairauksien hoitamiseksi sekä sellaisten eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä, jotka on katsottava tarpeellisiksi muiden kotieläinten sairauksien hoitamiseksi tai tavanomaisten terveydenhoitopalvelujen antamiseksi;

2) eläintenpitoon liittyvästä terveydellisestä valvonnasta tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi siltä osin kuin siitä ei ole säädetty eläintautilaissa; sekä

3) kunnan tehtäväksi säädetystä lihantarkastuksesta ja maidontarkastuksesta.

Kunta voi lisäksi järjestää kotieläimille sellaisia eläinlääkäripalveluja, joiden antaminen vaatii erityisiä toimintavälineitä sekä eläinlääkärin perustutkinnon lisäksi erityistä perehtyneisyyttä. Kunta voi myös järjestää erikoiseläinlääkäripalveluja.

9 §

Eläinlääkintähuoltoon kuuluvien tehtävien hoitamista varten kunta voi ylläpitää yhtä tai useampaa kunnaneläinlääkärin virkaa. Virka voidaan perustaa useamman kunnan tai kuntainliiton taikka kunnan ja kuntainliiton yhteisenä.

Yksityinen palvelujen tuottaja ei voi huolehtia kunnaneläinlääkärin tehtäviin kuuluvasta eläintautilain täytäntöönpanosta eikä eläinsuojeluvalvonnasta.

10 §

Kunnaneläinlääkärin viran yleisistä kelpoisuusehdoista säädetään asetuksella.

11 §

Eläinlääkintähuollon ja kunnaneläinlääkärin tehtävien järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. Johtosäännössä tulee olla määräykset kunnaneläinlääkäreiden toimintaalueista sekä keskinäisestä tehtäväjaosta.

12 §

Kunnan on järjestettävä 8 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa varten tarpeelliseksi katsottavat toimitilat ja toimintavälineet.

Maksut, palkkiot ja korvaukset

13 §

Kunnan tulee periä eläimen omistajalta tai haltijalta klinikkamaksu eläimen vastaanottokäynnistä silloin, kun kunta on järjestänyt toimitilat ja toimintavälineet 8 §:n 2 momentissa mainittuja eläinlääkäripalveluja varten. Klinikkamaksun suuruus on määrättävä sellaiseksi, että se peittää vastaanottokäynnistä kunnalle keskimäärin aiheutuvat todelliset kustannukset.

Kunta voi lisäksi periä maksun eläimen ylläpidosta silloin, kun eläintä joudutaan säilyttämään kunnan järjestämissä tiloissa 1 momentissa mainittuihin palveluihin kuuluvaa eläinlääkärinavun antamista varten.

14 §

Antamastaan eläinlääkärinavusta ja siihen liittyvistä muista palveluista kunnaneläinlääkärillä on oikeus periä eläimen omistajalta tai haltijalta virkaehtosopimuksessa määrätty palkkio ja matkakustannusten korvaus sekä korvaus käyttämistään lääkkeistä ja tarvikkeista aiheutuneista kustannuksista.

Palkkioiden huomioon ottamisesta kunnaneläinlääkärin eläkkeen perusteena olevana palkkana säädetään asetuksella.

Suunnittelu ja valtionosuus

15 §

Tämän lain nojalla kunnan järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (677/82), jollei lailla ole toisin säädetty.

Kunnan osallistuminen hyötyeläimen omistajan ja haltijan kustannuksiin

16 §

Kunnan tulee korvata eläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärille suoritetusta käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yhteismäärästä se osa, joka käyntiä kohden ylittää virkaehtosopimuksessa määrätyn 15 kilometrin menomatkaa vastaavan käyntimaksun ja edestakaista matkaa vastaavan matkakustannusten korvauksen yhteismäärän silloin, kun käynti on suoritettu eläinlääkärinavun antamiseksi kunnan alueella pidettävälle hyötyeläimelle.

Kunta voi osallistua myös hyötyeläimelle annetusta eläinlääkärinavusta johtuneista toimenpidemaksuista eläimen omistajalle tai haltijalle aiheutuneisiin kustannuksiin. Valtionosuuteen oikeuttaviksi kunnan menoiksi luetaan tällöin vain ne kustannukset, jotka ovat aiheutuneet kunnan osallistumisesta siihen toimenpidemaksun osaan, joka on käyntiä kohden suurempi kuin 1 momentissa mainittu käyntimaksun ja matkakustannusten korvauksen yhteismäärä eikä ylitä mainittua yhteismäärää nelinkertaisena.

4 luku

Yksityinen eläinlääkintähuolto

17 §

Palvelujen tuottajan tulee ennen yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvan toiminnan aloittamista tehdä siitä ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle ja sen kunnan terveyslautakunnalle, jonka alueella ylläpidettävän yksikön kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Itsenäisen ammatinharjoittajan harjoittaessa yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvaa toimintaa kiinteästä toimipaikasta, hänen tulee tehdä ennen toiminnan aloittamista siitä ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle ja sen kunnan terveyslautakunnalle, jonka alueella kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Mikäli itsenäisellä ammatinharjoittajalla ei ole toiminnan harjoittamista varten kiinteää toimipaikkaa, hänen tulee tehdä vastaava ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella hän pääasiallisesti aikoo harjoittaa yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvaa toimintaa.

18 §

Palvelujen tuottajalla tulee olla Suomessa eläinlääkärintointa harjoittamaan oikeutettu henkilö eläinlääkintähuoltoon kuuluvan toiminnan vastaavana johtajana. Vastaavasta johtajasta on tehtävä ennen toiminnan aloittamista ja vastaavan johtajan vaihtuessa ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle ja sen kunnan terveyslautakunnalle, jonka alueella ylläpidettävän yksikön kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Mitä 1 momentissa on säädetty palvelujen tuottajasta, ei koske yksityisistä sairaanhoitoja tutkimuslaitoksista annetussa laissa (426/64) tarkoitettuja tutkimuslaitoksia niiden tehdessä yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvia tutkimuksia.

19 §

Yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvaa toimintaa varten on oltava asianmukaiset, toiminnan laadun ja laajuuden edellyttämät toimitilat ja toimintavälineet.

20 §

Jos yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvassa toiminnassa esiintyy merkittäviä puutteita tai epäkohtia, maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu.

5 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Maa- ja metsätalousministeriö ja lääninhallitus sen alaisena voivat antaa kunnaneläinlää-

kärille määräyksiä ja ohjeita, jotka ovat tarpeellisia muun kuin kunnallisen eläinlääkintähuollon toteuttamisessa.

Maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto ja lääninhallitus eläinlääkintöosaston ohjeiden mukaan voivat määrätä kunnaneläinlääkärin suorittamaan 1 momentissa mainitun eläinlääkintähuollon toteuttamiseen liittyviä tehtäviä.

22 §

Kunnaneläinlääkärillä on virkatoiminnassaan oikeus saada asianomaisilta valtion ja kunnan viranomaisilta virka-apua sekä viranhoidossaan tarvitsemiaan tietoja.

23 §

Milloin maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosasto pitää sitä tarpeellisena, kunta on velvollinen määräämään kunnaneläinlääkärin osallistumaan eläinlääkintöosaston järjestämään tai hyväksymään täydennyskoulutukseen, kuitenkin vähintään kerran viidessä vuodessa.

24 §

Lakien ja asetusten mukaan maa- ja metsätalousministeriölle ja sen eläinlääkintöosastolle kuuluvia eläinlääkintähuoltoa koskevia asioita, lukuun ottamatta sellaisia, jotka ministeriöiden toimialaa koskevien säännösten mukaan on ministeriön ratkaistava, voidaan asetuksella siirtää lääninhallituksen ratkaistaviksi.

25 §

Milloin eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa annettavan opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii, että jossakin kunnassa korkeakoulu kokonaan tai osaksi hoitaa kunnalliseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvat tehtävät, voi korkeakoulu sopia kunnan kanssa tehtävien hoidon järjestämisestä.

26 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

27 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Tällä lailla kumotaan 23 päivänä heinäkuuta 1965 annettu eläinlääkintähuoltolaki (431/65) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

28 §

Tämän lain mukaiset kunnaneläinlääkärin johtosäännöt on saatettava voimaan päivään kuuta 19 mennessä. Siihen saakka, kun tämän lain mukainen johtosääntö tulee voimaan, noudatetaan aikaisempaa ohjetai johtosääntöä.

29 §

Kunnaneläinlääkärin eläkkeen perusteena olevana palkkana otetaan huomioon ennen tämän lain voimaantuloa eläimen omistajalta ja haltijalta perityt palkkiot siten kuin tämän lain nojalla säädetään edellyttäen, että palvelussuhde on jatkunut lain voimaan tullessa ja eläketapahtuma on sattunut lain voimassa ollessa.

30 §

Tämän lain voimaan tullessa yksityiseen eläinlääkintähuoltoon kuuluvaa toimintaa harjoittavan on tehtävä 17 ja 18 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

31 §

Milloin kunta tämän lain voimaan tullessa ylläpitää kunnaneläinlääkärin virka-asuntoa tai sen rakentaminen, laajentaminen tai peruskorjaus on kesken taikka rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta koskeva toteuttamissuunnitelma on hyväksytty ennen sanottua ajankohtaa, suoritetaan niistä kunnalle aiheutuneisiin kustannuksiin valtionosuutta ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*